

Advies van het Crataegus Platform

In tijden van Covid-19 crisis¹

Het Crataegus Platform (www.crataegus.be) van CRA's in Vlaamse woonzorgcentra heeft begrip voor de stresserende omstandigheden waarin momenteel moet gewerkt worden in woonzorgcentra.

Om de zorg voor de personen die wonen in een woonzorgcentrum vol te kunnen houden is het belangrijk dat iedereen zich houdt aan de voorop gestelde richtlijnen zoals die terug te vinden zijn op www.sciensano.be (consult 27 maart 2020) en dat voldoende beschermingsmateriaal beschikbaar is voor personeel en residenten.

Het Crataegus platform adviseert het volgende:

Met betrekking tot (de continuïteit van) de zorgen:

1. Overleg met de **bezoekende huisartsen** hoe de continuïteit van zorg wordt georganiseerd:
  - a. Acute bezoeken worden tot een minimum beperkt en worden gepland na voorafgaandelijk telefonisch overleg
  - b. Chronische bezoeken worden geannuleerd
  - c. Bij een uitbraak (cluster van 3 of meer aan elkaar gerelateerde casussen) neemt de CRA het beleid in handen en wordt afgesproken hoe wordt tussen CRA en huisarts afgesproken hoe de zorg concreet gebeurt.
  - d. Indien de CRA de zorg voor individuele residenten overneemt, houdt hij/zij steeds contact met de behandelende huisarts.
  - e. CRA en huisartsen maken hun voorbeeldfunctie waar door juwelenvrij het woonzorgcentrum te betreden en grote aandacht te besteden voor handhygiëne en de algemene voorzorgsmaatregelen

2. Neem contact met de **geriatrie dienst** van het ziekenhuis waarmee uw woonzorgcentrum een functionele band heeft voor overleg rond moeilijke situaties. De externe geriatrie liaison functie kan daarvoor uitgerold worden.

3. Bereid een **Outbreak plan** voor.
  - Het is goed een outbreak plan te hebben, een stappenplan om geen belangrijke stappen te vergeten.

  - Het Vlaams Agentschap Zorg en gezondheid heeft een outbreak team dat u ook kan helpen via: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/outbreak-support-team>

  - Neem contact op met het team Infectieziektebestrijding en vaccinatie van uw provincie: Antwerpen: 03 224 62 06 Limburg: 011 74 22 42 Oost-Vlaanderen: 09 276 13 70 Vlaams-Brabant: 016 66 63 53 West-Vlaanderen: 050 24 79 15 Of stuur een e-mail naar zorginfecties@zorg-en-gezondheid.be

---

¹ Disclaimer: deze nota werd opgesteld op 29 maart 2020. Sommige elementen zijn in functie van de kennis en evolutie sterk aan verandering onderhevig. Controleer dus steeds de meest recente informatie.

- De diensten voor Arbeidsgeneeskunde hebben zeer veel goede tools om u te helpen bij een outbreak plan.
  - Het recent gepubliceerde instrument 'Infectiepreventiebeleid in Vlaamse woonzorgcentra' kan daarbij een hulp zijn: (annex 1)
https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/Werkinstrument%20Infectiepreventiebeleid%20Vlaamse%20woonzorgcentra_jan2020.pdf.pdf
4. Consulteer **richtlijnen voor goede zorg**. Zo werd in samenwerking met Crataegus door de gerieters een document ontwikkeld dat kan helpen om de zorg in een woonzorgcentrum bij zware respiratoire problemen verder te kunnen zetten en gefundeerde beslissingen te nemen om personen te laten opnemen in het ziekenhuis. (annex 2)

Met betrekking tot het personeel

5. CRA's hebben zeker in de deze spannende Covid-tijd een belangrijke functie met betrekking tot **opleiding en informatieverstrekking aan het personeel**. Correct geïnformeerd personeel zal minder ongerust zijn en minder spanning ervaren. Op de website van Zorg en gezondheid zijn interessante e-learning tools ter beschikking
<https://www.zorg-en-gezondheid.be/e-learning-tool-handhygiene-versie-2019>
6. CRA's worden veel bevraagd rond **personeelskwesties** (Covid testing, begin, duur, en einder van de arbeidsongeschiktheid). De algemene regels en frequent gestelde vragen hebben we opgelijst aan het einde van dit document. (bijlage 1)
7. Neem contact op met uw **externe preventiedienst** (arbeidsgeneeskundige dienst) die net als opdracht heeft de directie en alle betrokkenen bij het woonzorgcentrum te adviseren rond alles wat met veiligheid van het personeel en hygiënische preventie en aanpak te maken heeft. Vele preventiediensten hebben op hun website zeer relevante informatie.

Met betrekking tot de organisatie van de zorg

8. **Lokaal overleg en beleid tussen CRA's** van een zelfde regio/eerstelijnszone kan zeer ondersteunend zijn. Het vermijdt dat u het warm water twee keer moet uitvinden en nog belangrijker: het voorkomt tegenstrijdige boodschappen. In het overleg op niveau van de zicht installerende **eerstelijnszones** moeten de CRA's en huisartsen zeker betrokken zijn. Met betrekking tot de '**Schakelcentra in het kader van Covid-19**' zullen meerdere woonzorgcentra, onder andere met hun kortverblijf bedden, een rol kunnen, moeten en mogen spelen. Informeer bij uw kringvoorzitter naar de evoluties op dat vlak.

Met betrekking tot de familie

9. Heb als CRA aandacht voor de **familie**:
- a. Zorg dat ze voldoende op de hoogte gebracht worden over de toestand van hun familielid

- b. De ervaring leert dat een dagelijkse update geapprecieerd wordt, al moet men een goed evenwicht vinden om geen onnodige angst en onrust te induceren.
- c. Zorg samen met de directie dat er mogelijkheden zijn om online en met alle moderne middelen contact kan gemaakt worden.

Met betrekking tot correcte informatie

10. Haal uw informatie op goed gedocumenteerde en betrouwbare websites

De belangrijkste procedure is 'Covid-19_Procedure_GP_NL.pdf' via deze link, net aangepast op 29 maart 2020, alsook de richtlijnen voor 'collectieve woonvormen (annex 3 en annex 4) .

Andere goede bronnen:

- a. www.sciensano.be
- b. www.domusmedica.be
- c. www.crataegus.be
- d. www.info-corona.be
- e. www.ebpracticenet.be
- f. www.gezondheidenwetenschap.be
- g. www.idewe.be
- h. www.zorg-en-gezondheid.be

Deze tekst werd opgesteld door J. De Lepeleire en kreeg vorm door de inbreng van Blontrock J, Boumendil A, Buntinx F, De Vleeschauwer V, De Wilde K, Ghijsebrechts G, Goemans V, Hanegreefs L, Hendrickx P, Huysmans H, Janssen R, Lauwerier D, Segaert U, Staessen W, Tobback S, Van de Looverbosch D, Van Houtte T, Van Elsen J, Van Elsen P, Van Massenhove K, De Vos I, Van den Bulcke A.S, Pierloot S, Paelink M, Van Dyck M

Alle documenten hier vermeld of aangehecht mogen vrij verspreid worden.

29 maart 2020

FAQ's rond personeel

Wat met medewerkers waarvan een gezinslid (vermoedelijk) besmet is?

Nauwe contacten (volwassenen en kinderen) van een mogelijk of bevestigd geval moeten *niet* geïsoleerd worden en kunnen naar school of gaan werken.

- Nauwe contacten van een mogelijk of bevestigd geval die zorgverstreker zijn mogen werken met toepassing van de interne preventieprocedures/dragen van een chirurgisch masker gedurende 14 dagen.
- Nauwe contacten moeten niet getest worden om een besmetting uit te sluiten.
- Er moet extra aandacht besteed worden aan de basis hygiënemaatregelen (zie richtlijn basishygiëne) en onnodige sociale contacten moeten vermeden worden.
- Gedurende 14 dagen moeten alle nauwe contacten zelf hun gezondheidstoestand opvolgen (zelfmonitoring)

Een *nauw contact* is een gezinscontact (huisgenoot) of gelijkgesteld; of een zorgcontact die een aerosol-procedure heeft toegepast op de persoon.

Voor meer info, raadpleeg de site van Sciensano.

Als een werkgever werknemers die met een persoon samenwonen, waarvan corona is getest/arts zich uitspreekt dat het over een besmette patiënt gaat, niet wilt toelaten in het WZC omwille van het risico dat de werknemer besmet is, kan de werkgever dan de werknemer verplichten om thuis te blijven?

De werkgever kan, indien hij van oordeel is dat de toestand van de werknemer de risico's die verbonden zijn aan de werkpost onmiskenbaar verhoogt, contact opnemen met de arbeidsarts, die dan oordeelt of het noodzakelijk is de werknemer aan een gezondheidsbeoordeling bij hem te onderwerpen. De werknemer dient hier dan onverwijld gevolg aan te geven.

Wat als er onvoldoende beschermingsmiddelen zouden zijn? Kan een werknemer weigeren om te werken?

De werknemer kan niet eenzijdig weigeren om uitvoering te geven aan de afspraken overeengekomen in de arbeidsovereenkomst, tenzij er in onderling akkoord andere afspraken gemaakt worden. Indien de betrokken werknemer afwezig blijft zonder rechtvaardiging is hij/zij ongewettigd afwezig.

De werkgever dient evenwel op basis van de wet van 4 augustus 1996 m.b.t. het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk de nodige maatregelen te treffen ter bevordering van het welzijn van de werknemers bij de uitoefening van hun werk. Hij past hiervoor algemene preventiebeginselen toe ter voorkoming en bestrijding risico's. Deze wet voorziet in sancties die toepasbaar zijn indien blijkt dat de werkgever de gestelde verplichtingen niet naleefde.

Moet personeel dat terugkeert na afwezigheid wegens ziekte een mondmasker dragen?

We verwijzen hiervoor ook naar de richtlijnen van Sciensano: 'Asymptomatische nauwe contacten van een mogelijk of bevestigd geval die zorgverstreker zijn mogen werken met toepassing van de interne preventieprocedures/dragen van een chirurgisch masker gedurende 14 dagen.'

Indien deze zorgverstreker klachten had die mogelijk konden wijzen op Covid-19, dient hij gedurende 14 dagen een chirurgisch masker te dragen bij nauw contact.

Dienen zwangere medewerksters (die in de eerste maanden van hun zwangerschap zijn) preventief verwijderd te worden?

In vroegere procedures werden zwangere vrouwen en kinderen jonger dan 6 maanden

veiligheidshalve als risicogroep vermeld. **Op basis van de evoluerende kennis rond Covid-19 worden deze momenteel NIET meer als risicogroep beschouwd.**

De noodzaak tot voorzien van aangepast werk (of, bij gebrek hieraan, preventieve werkverwijdering) voor zwangere vrouwen of personeel in de gezondheidszorg, is de verantwoordelijkheid van de arbeidsgeneesheer. Voor personeel dat deel uitmaakt van een risicogroep voor ernstig verloop van Covid-19 infectie, dient de beslissing geval per geval genomen te worden, bij voorkeur in samenspraak met de behandelend arts.